

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail:

support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 56 din 07.02.2018

Dosar nr: 665/2017

Petiția nr: 6656/18.12.2017

Petent:

Reclamați:

Obiect: afirmații degradante, umilitoare care aduc atingere demnității personale a persoanelor de sex feminin

I. Numele, domiciliul și sediul părților

1. **Numele și domiciliul procedural al petentei**

,

2. **Numele și domiciliul procedural al reclamatului**

Senatul României

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta se consideră discriminată de reclamat deoarece, în data de 06.12.2017, în cadrul unui dialog purtat cu reclamatul (înregistrat și transmis de petentă, în direct, pe rețeaua Facebook), acesta a făcut la adresa petentei o serie de declarații care lezează demnitatea personală și care, în aprecierea petentei, sunt sexiste, degradante pentru orice persoană de sex feminin. Petiția conține stenograma înregistrării transmise în direct și postată cu acces public pe rețeaua facebook, indicând minutele dialogului.

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților pentru data de 18.01.2018.

5. **Contextul dialogului din data de 06.12.2017, transmis in direct¹, la ora 15.08**, este unul agitat, pe fondul ședinței plenului Camerei deputaților, în cadrul căreia se adopta Legea statutului magistraților. Deputații U.S.R. au boicotat ședința de plen, încercând să împiedice adoptarea legii menționate, protestând cu afișe pe care era scris mesajul "Hoții" și prezentând la portavoce amendamentele respinse. Anterior, Președintele de ședință, deputatul P.S.D., a solicitat închiderea microfonului. Deputații USR au criticat faptul că P.S.D.-A.L.D.E. nu agreează dezbaterile propunerii de lege pe amendamente. În acest timp, doamna deputat a transmis ce se întâmpla în plen, direct, pe Facebook, comentând concomitent și relatând ca un reporter situația. În cadrul înregistrării, aceasta își explica acțiunile și atitudinea ca o formă de protest la adoptarea legii statutului magistraților.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei:

6. Petenta, deputată U.S.R. Circumscripția nr. 24 Iași, declară că, în data de 06.12.2017, în cadrul ședinței plenului Camerei Deputaților, senatorul a luat loc în băncile grupului deputaților P.S.D. În cadrul unui dialog purtat cu petenta, dialog ce era transmis direct pe rețeaua de socializare Facebook, acesta a folosit o serie de declarații umilitoare pentru orice persoană de sex feminin, a lezat demnitatea sa personală pe criteriul de sex, a folosit un tratament verbal înjositor, intimidant, folosind și promovând conceptul de femeie ca obiect sexual, obiect al dorințelor bărbatului.

7. Astfel, în petiție, petenta face transcrierea dialogul purtat, transmis de aceasta în direct pe facebook, postat cu acces publicului larg, cu menționarea minutelor (înregistrarea transmisă în direct pe rețeaua de socializare este mult mai amplă, durând aproximativ o oră, dialogul între cele două părți începe de la minutul 41:10 al fișierului² și se termină la minutul 44:22). Totodată, în stenograma atașată la dosar, petenta a îngroșat cuvinte sau expresii pe care le constituie discriminatorii:

Min 41:10 către alt parlamentar P.S.D la adresa deputaților care transmiteau sau înregistrai cu telefonul ce se întâmpla în sală.: Aștia își dau declarații unul la altu și ăla care ține camera dă din cap așa, da domnule, ce adânc e ce le spui.

: Și cei care fură sunt prezenți în Parlament.

: Mai este și o ..din asta așa

: Hoții, hoții sunt în fruntea Parlamentului

: Asta n-are nicio meserie...

: Hoții, hoții sunt în fruntea Parlamentului.

: ... o asistată social.

:Penalii, penalii...

: Penalii ne conduc.

: Doamnă, **penală este mama care v-a făcut așa nesimțită, să știți!**

: Da? Serios?

: Da. Absolut.

: Hai mai spuneți. Spuneți-mi, ce lege votăm aici? Care sunt prevederile cele mai importante și de ce sunteți aici, că sunteți senator. În ce calitate sunteți aici?

: Dumneavoastră ce sunteți?

: Ce căutați aici?

: Dumneavoastră cine sunteți?

: Eu sunt...,

: Așa

: deputat USR de Iași

: NU s-ar spune, nu s-ar spune. Dumneavoastră v-ați luat leafa astăzi?

: Și sunt aici ca să apăr justiția.

¹ <https://www.facebook.com/CosettePentruIasi/videos/547188132297794/>

² idem

Un alt deputat către:...treaba asta

: Nu, că îşi ia leafa azi, e bună leafa aia mărită de guvernul PSD. E bună indemnizația aia

:Da? Luați-v-o înapoi.

: Sunt bune toate drepturile? Nu vă e rușine să încasați bani nemuncați? Nu vă e rușine să fiți o asistată social?

: Toate drepturile? Cum adică nemuncați?

: Nu vă e rușine să fiți atât de nesimțită?

: Ia uitați-vă cât am muncit, cele 700 de amendamente sunt muncă...

: Ce 700? Care amendamente? Ia spuneți dumneavoastră, care sunt alea 700 de amendamente.

: Uitați-vă acolo dacă ați asculta...

: L-ați semnat pe vreunul? L-ați citit pe vreunul?

: Bineînțeles, uitați-vă.

: Nu mai mințiți, doamnă, că am fost la Comisie. Nu. Nu vă hliziți fasolea aia inutilă la mine.

Mai bine spălați-vă pe dinți, pe cuvânt.

: Sunteți senator, ce căutați aici?

Aveți mâncare între dinți. Mâncarea aia de deputat, așa e.

Întoarce camera și se filmează pentru a demonstra că are dinții curați:

: Ia să vedem, domnul zice că am mâncare între dinți. Nu cred, eu mă spăl pe dinți, totul e OK, mă insultă, dar nu e o problemă, pentru că domnul insultă tot poporul român și fură, împreună cu grupul lui infracțional organizat cu acțiuni la purtător, cu insule, Dunărea...

*: Eu n-am furat nimic, doamnă, **nu fiți nesimțită!** De ce nu faceți o plângere penală? Ia scrieți o plângere penală. Uite, căutați-vă un coleg alfabetizat și faceți o plângere penală.*

: Hai spuneți!

*: Da. **De ce nu căutați un coleg alfabetizat** care să vă scrie o plângere penală la adresa mea pentru ce am furat eu. Vă rog frumos, nu mai râdeți, că e o imagine dezolantă.*

: Cine râde?

: Da, de ce nu faceți asta? Căutați un coleg care a terminat clasa a doua care să vă scrie o plângere penală la adresa mea, dacă eu am furat. Și dacă n-am furat...

: Dumneavoastră sunteți un șofer...

: Nu, n-am fost niciodată șofer. Nu, nu v-ați făcut nimica doamnă...

: Sunteți șofer la grupul infracțional organizat.

: Dumneavoastră sunteți atât de proastă, încât e incredibil ce spuneți. Ia demonstrați-mi că am fost șofer, hai demonstrați-mi! Ia căutați!

: Avem poze.

*: Poze? CV-ul e în poze? **Eu am o poză în care dumneavoastră faceți sex anal**, acum ce să facem?*

: Dumneavoastră aveți CV? Care sunt calificările dumneavoastră?

: Ia uitați-vă, știți să citiți?

: A că distrugeți justiția în România, că furați România bucată cu bucată? Eu nu înțeleg ce căutați aici. De fapt, știu. Dacă vă prinde legea, scăpați de pușcărie! Asta căutați aici! E grav, destul de grav! Asta e, țeapă.

: asta e doamna Căcărău?

8. Petenta subliniază că reclamatul a folosit în mod repetat pronumele "asta" în mod peiorativ, umilitor, de minimalizare, ofensator oricărei persoane de sex feminin. Aceasta consideră că reclamatul, în dialogul purtat cu petenta, a urmărit denigrarea și lezarea demnității, pe criteriul sex, printr-un tratament verbal umilitor.

9. Faptul că reclamatul, senatorul, a făcut declarații de natură sexuală la adresa petentei, arată că acesta are un comportament sexist pe care îl manifestă în public, cu scopul de a o umili pe petentă într-o conversație pe marginea unui subiect care ține de activitatea parlamentară. Intenția de intimidare a reclamatului reiese și din asocierea numelui petentei cu anumite practici sexuale.

10. Petenta face referire și la cadrul în care a avut loc dialogul între cele două părți, subliniind faptul că forul suprem legislativ impune standarde morale înalte. Reprezentanții poporului

Într-o societate democratică ar trebui să întruchipeze etalonul moral. Petenta consideră că fapta este de o gravitate mai mare deoarece mesajul este transmis de un ales al poporului.

11. Asocierea imaginii femeii cu un act sexual denotă lipsa de considerație și perpetuează stereotipurile sexiste, femeia - obiect al dorințelor bărbatului.

12. Petenta consideră că impactul condamnat este cu atât mai mare cu cât insultele au fost aduse în cadrul unei emisiuni video din plenul Parlamentului și au fost aduse de un senator. Comportamentul reclamatului a putut fi urmărit prin intermediul transmisiei de către mii de utilizatori ai rețelei de socializare facebook, a fost preluat, difuzat și comentat pe canalele media. Nesanționarea acestor comportamente induce la înțelegerea la nivelul publicului că violența verbală împotriva unei femei nu este doar permisă, ci constituie și un mijloc adecvat pentru soluționarea diferendelor.

13. Reclamatul, folosind în mod conștient expresiile degradante și cunoscând de la început că este filmat, filmarea fiind făcută în direct, rămânând nesanționat, va constitui un model de perpetuare a unui climat de toleranță față de comportamentele discriminatorii.

14. Petenta solicită Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.) sancționarea reclamatului și obligarea acestuia să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii C.N.C.D. în care s-a constatat discriminarea.

Sușinerile reclamatului:

15. În cadrul audierilor, și prin punctul de vedere nr. 233/18.01.2018, depus la C.N.C.D., reclamatul arată că stenograma la care face referire petenta nu este una oficială. Acesta arată că ședințele de plen ale Camerelor Parlamentului sunt înregistrate audio-video pentru care se realizează stenograme. Reclamatul solicită, în punctul său de vedere, pentru o corectă analiză a întregii situații și a contextului, stenograma până la minutul 44.09.

16. Reclamatul arată că, în 07.12.2017, într-o declarație consemnată de..., în publicația online, adevărul.ro (anexată la punctul său de vedere), petenta declara: "Eu nu mă simt jignită. Domnul ..nu mă poate jigni, nu are capacitățile nici morale, nici intelectuale să mă jignească. Eu sunt aici să apăr legile României, legile poporului român, el poate să spună orice vrea, nu mă interesează. (...)" Reclamatul mai arată că petenta a confirmat faptul că deși, are la cunoștință faptul că, senatorul ...nu are dosare penale pe rolul instanțelor, l-a numit "penal și infractor".

17. Reclamatul a susținut că declarațiile pe care le-a făcut sunt regretabile, limbajul nu a fost unul normal însă circumstanțele, atitudinile de șicanare, insultele adresate senatorului și întregului grup parlamentar P.S.D. de către petentă l-au obligat să aibă o ripostă nepotrivită. Reclamatul precizează că acesta este și inițiatorul legii discutate pe ordinea de zi a ședinței și în acest sens, contextul era unul deosebit de sensibil.

18. Reclamatul susține că petenta îl provoca și incita repetat, că se plimba prin sală foarte aproape de pupitrul la care acesta urmărea ședința, făcând afirmații jignitoare despre acesta și colegii din grupul parlamentar P.S.D. Reclamatul și-a dat seama că petenta îl provoca în mod deliberat, urmărind o anumită reacție din partea acestuia.

19. Reclamatul consideră că dialogul este regretabil dar nu este discriminatoriu, nu a făcut referire la sexul petentei, nu i-a negat drepturile. În cadrul dialogului purtat, reclamatul nu a făcut precizări legate de sexul petentei, ci doar a articulat corect gramatical cuvintele în raport cu sexul interlocutoarei. Acesta ar avea aceeași reacție regretabilă, în contextul precizat, indiferent de sexul interlocutorului său. Discuția este privată, într-un context provocat și faptul că transmiterea acesteia s-a făcut direct, pe facebook, este împotriva regulamentului Parlamentului României.

20. În punctul său de vedere depus la dosar, reclamatul susține că petenta a acționat deliberat, în sensul în care, prin transmiterea dialogului de natură personală, în direct, pe o rețea de socializare (facebook), acesta a devenit public prin voința unilaterală. Reclamatul nu și-a exprimat acordul ca dialogul să pătrundă în spațiul public, nefiindu-i adus la cunoștință că înregistrarea dialogului este redată pe facebook. În continuare, reclamatul precizează că acțiunile sale au constituit o ripostă ulterioară la o serie de invective derulate pe parcursul a 15-20 minute precum "penalii", "hoții", "infractorii", "râde ca un porc" etc. și expresii precum

"infractorii sunt aici", "penalii vor să scape de pușcărie", "cei care fură sunt prezenți în Parlament", "hoții sunt în fruntea Parlamentului" etc. Inițial acesta a avut o acțiune pasivă, nu a fost inițiatorul vreunui dialog cu petenta și nu a sosit la ședința în cauză cu o astfel de intenție.

21. Reclamatul contestă veridicitatea stenogramei dialogului din conținutul petiției și arată că și în situația în care aceasta ar fi autentică, în conținutul acesteia nu se regăsesc indicii că ar fi discriminat-o pe petentă, pe baza criteriilor prevăzute de O.G. 137/2000.

22. În apărarea sa, reclamatul precizează că se află la al treilea mandat de parlamentar și că a deținut funcții de demnitate publică începând cu anul 2001. Până în prezent acesta nu a fost acuzat de discriminare și nu a fost implicat într-un asemenea incident. Reclamatul consideră că a fost agresat verbal de petentă multe minute înainte de a fi reacționat și că scopul acesteia a fost de a-l provoca. Filmarea și transmisia în direct pe rețeaua de socializare arată că acțiunea petentei constituie o provocare deliberată, insistența petentei fiind destinată obținerii unei reacții din partea reclamatului.

23. În încheiere, reclamatul consideră că reacția acestuia este una greșită, expresiile folosite sunt nepotrivite și regretă faptul că a cedat provocării generate de insultele folosite de petentă, în mod repetat, la adresa sa.

24. Reclamatul consideră că petiția este netemeinică și solicită C.N.C.D. să respingă solicitările cuprinse în dosarul 665/2017.

V. Motivele de fapt și de drept

25. În drept, în soluționarea prezentei sesizări apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;

- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;

- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

26. Colegiul este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportat la aprecierile părților reclamate, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și în consecință se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

27. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),

- să urmărească un scop legitim,

- să fie necesară într-o societate democratică și

- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

28. Ingerința să fie prevăzută de lege

29. Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

30. Ingerința să urmărească un scop legitim

31. Raportat la scopul legitim urmărit prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, în

cazul de față a petentei, în calitatea sa de parlamentar femeie.

32. Protecția demnității unei femei care ocupă o funcție de demnitate publică, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcarea demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură,

- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de convingerile acestora astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

33. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

34. **Necesitatea ingerinței**

35. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea exprimare „este necesară într-o societate democratică”. În acest demers Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

36. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

37. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margină de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).

38. **Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare**

39. În scopul de a determina dacă afirmațiile părții reclamate, obiect al prezentei sesizări constituie un comportament care a avut scopul sau a vizat atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva petentei, pe criteriul de gen, Colegiul urmează a examina: obiectivul urmărit de reclamat, conținutul declarațiilor, contextul în care au avut loc, rolul în societate al persoanelor, autori al afirmației.

40. **Conținutul declarațiilor**

41. Conținutul declarațiilor este redat la pct. 5 din prezenta hotărâre. Din transcrierea înregistrării reiese că suntem în prezența unui dialog dintre doi parlamentari din partide diferite pe un subiect de interes public: dezbateră și adoptarea unor acte normative, cunoscute în spațiul public sub denumirea de „legile justiției”.

42. Suntem în prezența unor acuzații reciproce a celor doi parlamentari, realizate pe marginea unui subiect de interes public: dezbateră și adoptarea unor legi privitoare la funcționarea justiției. Petenta acuză partea reclamată că dorește să contribuie la modificarea unor legi în interesul unor persoane suspectate sau acuzate de săvârșirea unor fapte penale. Petenta folosește exprimare de „penali” și „penalii ne conduc”.

43. Partea reclamată ripostează, spunând că nu este certată cu legea. Petenta aduce alte acuzații părții reclamate spunând despre aceasta că: „*Sunteți șofer la grupul infracțional organizat*”.

44. La această acuzație, partea reclamată solicită dovezi, după care afirmă despre petentă:

45. **„Eu am o poză în care dumneavoastră faceți sex anal, acuma ce să facem?”**

46. La acest moment al dialogului, partea reclamată introduce un presupus element legat de viața privată, intimă a petentei, deputat, fără relevanță în privința subiectului de interes public aflat în dezbateră.

47. **Obiectivul urmărit de către reclamat**

48. Obiectivul urmărit de către reclamant este important: a dori acesta să disemineze opinii legate de situația ori convingerile petentei ori a urmărit doar informarea publicului asupra unui subiect de interes public (a se vedea cauza Jersild c Danemarca).

49. La acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a părții reclamate, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

50. În dialogul supus analizei, reclamatul s-a apărut față de acuzațiile formulate de petentă

51. Limbajul folosit de cele două părți conține o doză de exagerare, provocare, într-un context atipic de dezbateri: filmarea și transmiterea online a unui dialog între doi parlamentari, cu ocazia unor dezbateri pe o lege cu un pronunțat interes public.

52. Partea reclamată, prin replica: **"Eu am o poză în care dumneavoastră faceți sex anal, acum ce să facem?"** introduce în dialog un element ce ține de viața privată, intimă a petentei, cu scopul de o caricaturiza și de a o rușina public. Reclamatul utilizează sexualitatea petentei pentru a îi afecta public imaginea, având în vedere stereotipurile și prejudecățile de gen existente în societatea din România.

53. Prin această exprimare, reclamatul adoptă un comportament care vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare în dreptate împotriva petentei, pe criteriul de gen, exploatând percepțiile și prejudecățile existente în societate față de femei, potrivit art. 15 din O.G. 137/2000.

54. **Contextul în care au fost făcute afirmațiile**

55. Afirmațiile au fost făcute în contextul unei ședințe parlamentare în care s-au dezbătut modificările la pachetul de acte normative, numite generic "legile justiției".

56. **Rolul în societate a persoanei, autor al afirmațiilor**

57. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, această calitate poate fi asemănată cu cea a oamenilor politici sau a funcționarilor publici. Acest rol al reclamatului are importanță din perspectiva caracterului fundamental jocului liber al dezbaterii politice într-o societate democratică.

58. Libertatea de exprimare este prețioasă pentru orice persoană dar în mod deosebit are un caracter indispensabil pentru persoanele alese în funcții de demnitate publică, pentru partidele politice și pentru membrii acestora, deoarece ei reprezintă pe ce care le dau votul, răspund preocupărilor acestora și le apără interesele (a se vedea Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentată și adnotată, vol. I, pag. 750, pct. 66). Îngerința în limitele libertății de exprimare a unei persoane aflate în funcție de demnitate publică impune o aplicare strictă din partea statului.

59. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânenitoare, iar democrația se "hrănește" din libertatea de exprimare". (ibidem, pct. 66). Marginea de apreciere a statelor este semnificativ redusă (îngustă) atunci când autorul declarației este un politician, persoană în funcție de demnitate publică.

60. **Totuși, este esențial pentru politicieni ca atunci când se exprimă în public să evite comentarii care pot răspândi și conduce la creșterea intoleranței (Ferret v. Belgium (no. 1561/07 din 16 iul. 2009).**

61. **Având în vedere conținutul, contextul, obiectivul urmărit de reclamat, rolul în societate a persoanei, autor al afirmațiilor**, Colegiul director constată că se justifică necesitatea ingerinței statului în libertatea de exprimare. Reclamatul a introdus în dialogul său cu petenta un element ce ține de viața privată a acesteia, într-un context în care afirmația nu era relevantă. Prin exprimare: **"Eu am o poză în care dumneavoastră faceți sex anal, acum ce să facem?"**, reclamatul caricaturizează și rușinează în public petenta, utilizând sexualitatea, genul petentei pentru a îi afecta în public imaginea, având în vedere stereotipurile și prejudecățile de gen din societatea românească.

62. **Colegiul director urmează să aplice reclamatului sancțiunea avertismentului contravențional, pe care o consideră efectivă, disuasivă și proporțională cu pericolul social al faptei săvârșite de partea reclamată – art. 26 alin. (1) din O.G. 137/2000**

63. În drept, art. 2 alin. (1), art. 15 și art. 26 alin. (1) din O.G. 137/2000.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu, pe criteriul gen, potrivit art. 2 alin. 1 și precum și al art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (unanimitate);
2. Sancționarea reclamatului cu avertisment pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. 1 și al art. 15 ale O.G. 137/2000, republicată (unanimitate);
3. Colegiul director recomandă persoanelor care îndeplinesc funcții de demnitate publică, politicienilor, asupra faptului că statutul constituțional al acestor funcții și rolul acestor persoane în cadrul democrației constituționale îi obligă să își aleagă forme adecvate de exprimare, astfel încât prin declarațiile publice să evite mesajele sau comentariile interpretabile, care pot răspândi și conduce la creșterea intoleranței.
4. O copie a hotărârii se va comunica părților.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA - Membru

Data redactării: 29.05.2018

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Asztalos Csaba Ferenc, A.B.